

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII
DIRECȚIA DE SĂNĂTATE PUBLICĂ A JUDEȚULUI BISTRITĂ-NĂSĂUD

1. **Str. Grănicerilor nr. 5, 420095, Bistrița** ☎ Director executiv, Director ex. adj. economic, Secretariat: 0263 – 232601, 231592; Fax: 0263 - 231137
2. **Str. Zimbrului, nr. 5, 420075, Bistrița** ☎ Supraveghere în Sănătate Publică, Control în sănătate publică, Autorizări, Administrativ, Secretariat : 0263-217337; 217309; Fax: 0263-212934

Către,
Inspectoratul Școlar Județean Bistrița-Năsăud
În atenția d-lui inspector școlar general

Consumul de tutun reprezintă una dintre cele mai mari amenințări pentru sănătatea publică, fiind una dintre cele mai importante cauze evitabile de morbiditate și mortalitate.

În acest context, Direcția de Sănătate Publică Bistrița- Năsăud vă invită la implicare în campania de prevenire a consumului de tutun, campanie care are ca scop informarea și conștientizarea adolescenților despre impactul nociv al fumatului.

România, cu o prevalență a fumatului zilnic, la populația 15 ani, peste de 18,7%, se situează pe locul 15 între țările OECD, ușor peste media UE27 de 18,4%. Disparitățile de gen sunt marcante: în România frecvența fumatului zilnic în rândul bărbaților (30,6%) depășește valoarea medie a UE de 22,3%, în timp ce în rândul femeilor aceasta se situează în jurul a 7,5%, semnificativ sub media UE pentru acest grup (14,8%).

România se poziționează între țările europene cu o frecvență de utilizare regulată a țigărilor electronice mai scăzută decât media europeană, atât în rândul populației cu vârsta de 15 ani și peste, cât și în rândul adulților tineri (15-24 ani).

Prevalența fumatului în rândul adolescenților de 15 ani din România, de 23% în anul 2022, deși s-a menținut la un nivel aproape constant în perioada 2014 – 2022, este semnificativ mai mare decât media țărilor UE, de 17%.

Istoric, în țările UE, băieții au raportat niveluri mai ridicate de consum al produselor din tutun față de fete. În România se înregistrează o inversare în ceea ce privește genul, prevalența fumatului și consumului de țigări electronice fiind mai mare în rândul fetelor.

În rândul adolescenților cu vârsta cuprinse între 11 și 15 ani, utilizarea țigărilor electronice în ultimele 30 de zile crește odată cu vârsta, atingând cele mai ridicate valori la 15 ani. În România, 28% dintre fete și 23% dintre băieți au raportat folosirea țigărilor electronice, procente care depășesc mediile înregistrate la nivelul țărilor participante la studiul HBSC 2021/2022, de 20% în rândul fetelor și 18% în rândul băieților.

Date recente furnizate de studiul YRBSS 2022/2023 arată că la adolescenții cu vârsta cuprinsă între 14 și 18 ani, aproximativ 27 din 100 sunt fumători curenți. Fetele care încearcă țigări electronice sau produse din tutun încălzit au o probabilitate mai mare decât băieții să continue consumul și să îl transforme într-un obicei regulat. Creșterea frecvenței utilizării odată cu vârsta, în special în cazul fetelor, sugerează o posibilă escaladare a dependenței sau a normalizării consumului în această categorie de populație.

În ultimii ani, tot mai mulți tineri au început să utilizeze alternative la fumatul tradițional (țigări electronice, produse din tutun încălzit), fiind determinați în a face această schimbare din cauza promovării acestora ca fiind soluții mai sigure și mai puțin nocive pentru sănătate. Mulți utilizatori au devenit utilizatori duali, în pofida faptului că intenția inițială era de a diminua consumul țigărilor clasice. Utilizarea acestor produse alternative din tutun a crescut alarmant în rândul minorilor și tinerilor nefumători.

Limitarea consumului de tutun este, fără îndoială, una dintre cele mai eficiente modalități de a salva vieți și de a îmbunătăți starea generală de sănătate. În anul 2021, România s-a clasat pe locul 8 pe scala de control al tutunului, care evaluează punerea în aplicare a politicilor de control al tutunului, urcând de pe locul 12 în anul 2019. Acesta reprezintă unul dintre cele mai bune rezultate în rândul țărilor din Europa Centrală.

Reglementări legislative recente în România (Legea nr. 64/2024 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul produselor din tutun) interzic fumatul, precum și utilizarea tuturor categoriilor de produse care conțin tutun, a țigaretelor electronice, a flacoanelor de reumplere pentru țigaretile electronice, a dispozitivelor electronice pentru încălzirea tutunului și a produselor destinate inhalării fără ardere din înlocuitori de tutun, a (pouch-urilor) pliculețelor cu nicotină pentru uz oral și a produselor destinate inhalării fără ardere din înlocuitori de tutun **pentru elevii din toate unitățile de învățământ**. Întrucât am observat că, spațiile din jurul școlilor devin spații pentru fumat, vă invităm să reflectați la modalități de reducere a accesului elevilor în aceste spații (de ex. faptul că profesorii fumează în școală să devină mai puțin vizibil, școlile să afișeze public la început de an școlar regulamentul școlii în care se specifică faptul că fumatul în spațiile din și de lângă școală nu este tolerat, dar și atenție la existența chioșcurilor din apropierea școlilor dacă acestea comercializează țigări și produse de fumat).

Este util de știut că, pentru adulți au fost incluse în pachetul de servicii furnizate în cadrul asistenței medicale primare, consilierea pentru prevenirea consumului de tutun și intervențiile minime pentru renunțarea la fumat.

Pentru a obține rezultate vizibile este necesară implicarea activă a părinților, cadrelor didactice, profesioniștilor din sănătate publică și autorităților locale, care pot acționa ca vectori de influență și susținere a comportamentelor sănătoase. În acest scop, sugerăm ca unele dintre aceste materiale să fie direcționate de către diriginți către grupurile de părinți prin rețeaua grupurilor de WhatsApp, fiind necesară instruirea acestor grupuri în ceea ce privește identificarea timpurie a riscurilor. De asemenea, se poate interveni de timpuriu în oferirea de sprijin psihologic și susținerea adolescenților în deciziile lor de a nu începe să consume produse din tutun sau de a renunța la acest comportament nesănătos prin intermediul consilierilor școlari, acolo unde sunt.

Soc. Parker Mirela

**Director executiv,
Dr. Anca Andrițoiu**

